

Suvestinė redakcija nuo 2022-09-15

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20285

Nauja redakcija nuo 2017-07-29:

Nr. [IV-850](#), 2017-07-26, paskelbta TAR 2017-07-28, i. k. 2017-12779

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL SPECIALIŲJŲ PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMŲ TURINIO IR IŠDAVIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2014 m. gruodžio 18 d. Nr. IV-975
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsnio 8 dalimi ir Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 24 straipsnio 22 dalimi, t v i r t i n u Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų turinio ir išdavimo tvarkos aprašą (pridedama).

Kultūros ministras

Šarūnas Birutis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2014 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. ĮV-975
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2017 m. liepos 26 d. įsakymo Nr. ĮV-850
redakcija)

**SPECIALIŪJŲ PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMŲ TURINIO IR IŠDAVIMO
TVARKOS APRAŠAS****I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų turinio ir išdavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja specialiųjų paveldosaugos reikalavimų tvarkomiesiems statybos darbams (toliau – specialieji paveldosaugos reikalavimai) turinį, išdavimo ir keitimo tvarką, apskaitą ir saugojimą.

2. Apraše nustatyti reikalavimai privalomi fiziniams ir juridiniams asmenims, dalyvaujantiems specialiųjų paveldosaugos reikalavimų rengimo ir išdavimo procese.

3. Tvarkybos darbų projektavimo sąlygos išduodamos, vadovaujantis paveldo tvarkybos reglamentu PTR 3.02.01:2014 „Tvarkybos darbų projektavimo sąlygų išdavimo taisyklės“, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. ĮV-489 „Dėl Tvarkybos darbų projektavimo sąlygų išdavimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, vartojamas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos statybos įstatyme.

**II SKYRIUS
SPECIALIŪJŲ PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMŲ TURINYS**

5. Specialieji paveldosaugos reikalavimai rengiami pagal Aprašo priede pateiktą formą. Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų turinyje nurodomi:

5.1. tvarkomųjų statybos darbų (toliau – statybos darbai) rūšis ar rūšys, kurioms išduodami specialieji paveldosaugos reikalavimai;

5.2. teisės aktų, teritorijų planavimo ir kitų dokumentų konkrečios nuostatos, kuriomis reikia vadovautis, rengiant statinio projektą ir vykdant tvarkomuosius statybos darbus (įstatymai, kiti teisės aktai, individualūs ar tipiniai apsaugos reglamentai, apsaugos sutartys, konkretūs paveldo tvarkybos reglamentai, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo ir kiti galiojantys teritorijų planavimo dokumentai, specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos);

5.3. Kultūros vertybių registro duomenys, nurodant internetinį adresą į juos, ir kiti esami kultūros paveldo objekto ar vietovės apskaitos dokumentai;

5.4. projektiniai pasiūlymai (jeigu jie buvo parengti), kuriems pritarė Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) teritorinis skyrius;

5.5. atliktų tyrimų duomenys/dokumentai ir (ar) privalomi atlikti taikomieji bei kiti tyrimai, nurodant, kada juos būtina atlikti – prieš tvarkomųjų statybos darbų pradžią arba tvarkomųjų statybos darbų metu;

5.6. papildomi paveldosaugos reikalavimai (pvz. Departamento sudarytų komisijų rekomendacijos dėl tvarkomųjų statybos darbų konkrečiame kultūros paveldo objekte, vietovėje), turintys užtikrinti autentiškumo ir vertingųjų savybių išsaugojimą ar minimalų jų keitimą.

III SKYRIUS SPECIALIŲJŲ PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMŲ IŠDAVIMAS IR KEITIMAS

6. Specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, taikomus kultūros paveldo objektui ar jo teritorijai, kultūros paveldo objekto teritorijoje esančiam statiniui, kultūros paveldo vietovėje ar jų apsaugos zonose esančiam statiniui, parengia ir išduoda Departamento teritoriniai skyriai, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 24 straipsnio 6 dalies 1 punkte nustatyta tvarka gavę savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo (toliau – pareiškėjas) paraišką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

7. Aprašo 6 punkte nurodyta paraiška Departamentui turi būti pateikiama Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“).

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

8. Departamento teritorinis skyrius specialiuosius paveldosaugos reikalavimus turi parengti ir pateikti pareiškėjui per Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 24 straipsnio 7 dalyje nustatytą terminą.

9. Specialieji paveldosaugos reikalavimai neišduodami, jei:

9.1. planuojami tvarkomieji statybos darbai prieštarauja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymui ir kitiems nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams bei teritorijų planavimo dokumentams;

9.2. planuojamais tvarkomaisiais statybos darbais būtų pažeistas objekto autentiškumas, sunaikintos ar sužalotos kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingosios savybės, nurodytos nekilnojamosios kultūros vertybės apskaitos dokumentuose;

9.3. statinyje, kuris kultūros paveldo vietovės vertinimo tarybos akte pažymėtas kaip vertingųjų savybių požymių turintis objektas (toliau – galimai vertingas statinys) ir Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka nėra priimtas sprendimas dėl teisinės apsaugos šiam objektui netaikymo, planuojama atlikti jo griovimo, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto, atnaujinimo (modernizacijos) darbus.

10. Priėmus sprendimą neišduoti specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, pareiškėjas apie tai per IS „Infostatyba“ informuojamas Aprašo 8 punkte nustatyta tvarka. Sprendime nurodomos priežastys, dėl kurių neišduodami specialieji paveldosaugos reikalavimai, pagrindžiant jas konkrečiomis Aprašo 9.1–9.3 papunkčiuose nurodytų teisės aktų ir (ar) dokumentų nuostatomis, ir šio sprendimo apskundimo tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

11. Priėmus sprendimą neišduoti specialiųjų paveldosaugos reikalavimų Aprašo 9.3 papunktyje nurodytu atveju, Departamento teritorinis skyrius ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Aprašo 6 punkte nurodytos paraiškos Departamento teritoriniam skyriui pateikimo dienos turi Departamente inicijuoti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 8 straipsnio 5 dalyje nurodytų sprendimų priėmimo procedūras. Sprendimas dėl apsaugos reikalingumo ar jos netaikymo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Aprašo 6 punkte nurodytos paraiškos Departamento teritoriniam skyriui pateikimo dienos. Apie priimtą sprendimą dėl apsaugos reikalingumo ar jos netaikymo Departamento teritorinis skyrius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu turi informuoti pareiškėją ir registruotu

laišku statytoją (užsakovą), Aprašo 6 punkte nurodytoje paraiškoje pateiktu statytojo (užsakovo) adresu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

12. Priėmus Aprašo 11 punkte nurodytą sprendimą turi būti teikiama nauja Aprašo 6 punkte nurodyta paraiška.

13. Specialiuosius paveldosaugos reikalavimus per IS „Infostatyba“ pasirašo juos parengęs Departamento teritorinio skyriaus valstybės tarnautojas, išduodamus specialiuosius paveldosaugos reikalavimus patvirtina Departamento teritorinio skyriaus vedėjas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

14. Specialieji paveldosaugos reikalavimai išduodami nemokamai per IS „Infostatyba“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

15. Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų klaidų ištaisymo procedūra atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 15 straipsnio nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

16. Išduoti specialieji paveldosaugos reikalavimai pripažįstami netekusiais galios Departamento teritorinio skyriaus vedėjo arba Departamento direktoriaus motyvuotu administraciniu sprendimu šiais atvejais:

16.1. atsiradus Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nurodytoms aplinkybėms, dėl kurių turi būti pripažįstami netekusiais galios išduoti specialieji paveldosaugos reikalavimai;

16.2. nustačius, kad išduoti specialieji paveldosaugos reikalavimai prieštarauja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, Aprašo ir (ar) kitų teisės aktų reikalavimams ir todėl turi būti pripažįstami netekusiais galios.

17. Sprendime pripažinti netekusiais galios išduotus specialiuosius paveldosaugos reikalavimus turi būti nurodoma jo priėmimo data, kuri laikoma sprendimo įsigaliojimo data, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų pripažinimo netekusiais galios priežastys ir šio sprendimo apskundimo tvarka. Sprendimas ne vėliau kaip kitą dieną po jo priėmimo paskelbiamas Departamento internetiniame tinklalapyje. Sprendimo kopijos ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos pateikiamos pareiškėjui, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos bei statytojui (užsakovui).

18. Išduoti specialieji paveldosaugos reikalavimai keičiami naujais specialiaisiais paveldosaugos reikalavimais, patvirtintais Departamento teritorinio skyriaus vedėjo arba Departamento direktoriaus, šiais atvejais:

18.1. Statybos įstatymo 24 straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo siūlymu, ar Statybos įstatymo 24 straipsnio 9 ir 10 dalyse nurodytų komisijų siūlymu.

18.2. atsiradus Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nurodytoms aplinkybėms, dėl kurių turi būti keičiami išduoti specialieji paveldosaugos reikalavimai;

18.3. nustačius naujas kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingąsias savybes, įtakančias tvarkomuosius statybos darbus ir kurių naujam reglamentavimui reikia keisti specialiuosius paveldosaugos reikalavimus.

19. Nauji specialieji paveldosaugos reikalavimai su Departamento rašytiniu prašymu pakeisti specialiuosius reikalavimus ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo naujų specialiųjų paveldosaugos reikalavimų patvirtinimo dienos pateikiami pareiškėjui, o šių dokumentų kopijos Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos bei statytojui (užsakovui). Departamento prašyme pakeisti specialiuosius reikalavimus turi būti nurodytos specialiųjų paveldosaugos reikalavimų keitimo motyvuotos priežastys.

20. Keičiant specialiuosius paveldosaugos reikalavimus Aprašo 18.2 ir 18.3 papunkčiuose nurodytais atvejais nauji specialieji paveldosaugos reikalavimai parengiami atsižvelgiant į esamą padėtį ir atliktus tvarkomuosius statybos darbus (jeigu šie darbai buvo pradėti). Juose nurodomi papildomi ar pasikeitę specialieji paveldosaugos reikalavimai, į kuriuos turi būti atsižvelgta, koreguojant statinio projekto sprendinius ir tęsiant pradėtus tvarkomuosius statybos darbus.

21. Pakeitus specialiuosius paveldosaugos reikalavimus naujais, anksčiau išduoti specialieji paveldosaugos reikalavimai netenka galios. Informacija apie anksčiau išduotus specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, kurie pakeitus juos naujais specialiaisiais paveldosaugos reikalavimais netenka galios, nurodoma naujai išduodamuose specialiuosiuose paveldosaugos reikalavimuose.

22. Aprašo nustatyta tvarka specialiuosius paveldosaugos reikalavimus pripažinus netekusiais galios ar išdavus naujus specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, statinio projektavimo, statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros, pradėti tvarkomieji statybos darbai neturi būti vykdomi, kol Statybos įstatymo 24 straipsnyje nustatyta tvarka bus išduoti nauji specialieji reikalavimai.

23. Departamento teritorinis skyrius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, turi teisę sustabdyti ne pagal specialiuosius paveldosaugos reikalavimus vykdomus kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingąsias savybes žalojančius ar joms grėsmę keliančius darbus. Toks sustabdymas galioja, kol bus pašalinti paveldosaugos reikalavimų pažeidimai, iškilusi grėsmė ar iki teismo sprendimo.

III SKYRIUS SPECIALIŲJŲ PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMŲ APSKAITA IR SAUGOJIMAS

24. Departamento teritoriniai skyriai išduotus specialiuosius paveldosaugos reikalavimus registruoja IS „Infostatyba“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

25. Su išduotais specialiaisiais paveldosaugos reikalavimais galima susipažinti Departamente, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymu, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

26. Specialieji paveldosaugos reikalavimai kartu su paraiška juos išduoti saugomi Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinės sistemos „Infostatyba“ nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-502 „Dėl Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Ginčai, susiję su specialiųjų paveldosaugos reikalavimų išdavimu ir jais nustatomais reikalavimais, sprendžiami Statybos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

28. Už nustatytų specialiųjų paveldosaugos reikalavimų atitiktį įstatymams ir kitiems teisės aktams pagal kompetenciją atsako šiuos dokumentus parengę ir patvirtinę asmenys teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-369](#), 2016-05-06, paskelbta TAR 2016-05-06, i. k. 2016-11423

Nr. [IV-850](#), 2017-07-26, paskelbta TAR 2017-07-28, i. k. 2017-12779

Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų
turinio ir išdavimo tvarkos aprašo priedas

(Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų forma)

TVIRTINU _____
(parašas)

_____
(pareigų pavadinimas)

_____
(vardas ir pavardė)

_____ m. _____ d.
(data)

SPECIALIEJI PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

20 m. _____ d. Nr. _____

_____
(teritorinio skyriaus pavadinimas)

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Projekto pavadinimas

---

2. Statytojas (užsakovas) ar turintis statytojo teisę asmuo (fizinio asmens vardas, pavardė, adresas, el. pašto adresas, tel.; juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, juridinio asmens kodas, juridinio asmens adresas, el. pašto adresas, tel.)

---

3. Statybos rūšis (nauja statyba, rekonstrukcija, kapitalinis remontas, paprastasis remontas, statinio griovimas, pastato atnaujinimas (modernizavimas))

---

4. Statybos (statinio) vieta (adresas): žemės sklypo (-ų), adresas (-ai), Nekilnojamojo turto registro unikalus (-ūs) Nr., statinio (-ių) adresas, Nekilnojamojo turto registro unikalus (-ūs) Nr.

---

5. Informacija, ar tvarkomieji statybos darbai numatomi kultūros paveldo objekte, jo teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje ar jų apsaugos zonose (pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre)

---

6. Informacija apie anksčiau išduotus specialiuosius paveldosaugos reikalavimus (jeigu jie buvo išduoti), kurie, pakeitus juos šiais specialiaisiais paveldosaugos reikalavimais, neteko galios (registracijos data, Nr.)

II. SPECIALIEJI PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI

Priedo naikinimas:

Nr. [IV-850](#), 2017-07-26, paskelbta TAR 2017-07-28, i. k. 2017-12779

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-670](#), 2015-10-01, paskelbta TAR 2015-11-02, i. k. 2015-17404

Dėl kultūros ministro 2014 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. IV-975 „Dėl Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų (laikinių apsaugos reglamentų) turinio ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“

2.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-369](#), 2016-05-06, paskelbta TAR 2016-05-06, i. k. 2016-11423

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. IV-975 „Dėl Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų (laikinių apsaugos reglamentų) turinio ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-850](#), 2017-07-26, paskelbta TAR 2017-07-28, i. k. 2017-12779

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. IV-975 „Dėl Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų (laikinių apsaugos reglamentų) turinio ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-686](#), 2022-08-16, paskelbta TAR 2022-08-16, i. k. 2022-17150

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. IV-975 „Dėl Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų turinio ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-702](#), 2022-08-25, paskelbta TAR 2022-08-29, i. k. 2022-17726

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. rugpjūčio 16 d. įsakymo Nr. IV-686 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. IV-975 „Dėl Specialiųjų paveldosaugos reikalavimų turinio ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo